

დანართი N1

მდგრადი განვითარების მიზნების ბაღდათის მუნიციპალური დოკუმენტი შესავალი

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის (შემდგომში – გაერო) გენერალურმა ასამბლეამ 2015 წლის 25 სექტემბერს მიიღო A/RES/70/1 რეზოლუცია¹ – „ჩვენი სამყაროს გარდაქმნა: 2030 წლის დღის წესრიგი მდგრადი განვითარებისთვის“, რომლის განუყოფელი ნაწილია მდგრადი განვითარების 17 მიზანი და 169 ამოცანა². 2017 წლის 6 ივლისს კი გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის A/RES/71/313 რეზოლუციით დადგინდა მდგრადი განვითარების მიზნების ინდიკატორთა ჩამონათვალი². მდგრადი განვითარების მიზნები მსოფლიოს გარშემო აერთიანებს ქვეყნების ხელისუფლებებსა და მოსახლეობას შემდეგი ღირსეული ამოცანების შესასრულებლად: სიღარიბისა და შიმშილის აღმოფხვრა, ჯანდაცვისა და განათლების სისტემის გაუმჯობესება, თანასწორობის ხელშეწყობა, ქალაქების მდგრადობა, კლიმატის ცვლილებების წინააღმდეგ ბრძოლა, ოკეანეებისა და ტყეების დაცვა, ყველა დონეზე ეფექტიანი, ანგარიშვალდებული და ინკლუზიური ინსტიტუციების მშენებლობა.

გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნები წარმოადგენს ათასწლეულის განვითარების მიზნების ლოგიკურ გაგრძელებას, რომელთა შესრულების ვადა 2000 – 2015 წლების პერიოდს მოიცავდა. 2015 წელს, ამ მიზნების შესრულების ვადის დასასრულს, გაეროს ათასწლეულის მიზნები გარდაიქმნა უფრო ყოვლისმომცველ – მდგრადი განვითარების მიზნებად. 2015 წელს საქართველომ, გაეროს ყველა სხვა წევრ ქვეყანასთან ერთად, გამოთქვა სურვილი, განეხორციელებინა 2030 წლისთვის დასახული მდგრადი განვითარების მიზნები და ამოცანები.

2016 წელს, საქართველომ, ერთ-ერთმა პირველმა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წევრი ქვეყნებიდან, მდგრადი განვითარების შესახებ გაეროს მაღალი დონის პოლიტიკურ ფორუმზე (High Level Political Forum-HLPF) წარადგინა პირველი ნებაყოფლობითი ეროვნული მიმოხილვის (VNR)³ ამსახველი ანგარიში. მას მოჰყვა მეორე და მესამე ნებაყოფლობითი ეროვნული მიმოხილვის ანგარიშები 2020 წელს და 2024 წელს.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის 2020 წლის 23 იანვრის №14 ბრძანებით შექმნილი მდგრადი განვითარების მიზნების უწყებათაშორისი საბჭოს სხდომაზე წარდგენილ იქნა მდგრადი განვითარების მიზნების ადგილობრივ დონეზე დანერგვის გეგმა, რომელიც ერთხმად იყო მოწონებული საბჭოს წევრების მიერ.

¹ <https://undocs.org/A/RES/70/1>

² <https://undocs.org/A/RES/71/313>

გაეროს მდგრადი განვითარების 17 მიზანი

მიზანი 1: სიღარიბის ყველა ფორმის აღმოფხვრა.

მიზანი 2: შიმშილის აღმოფხვრა, სასურსათო უსაფრთხოებისა და გაუმჯობესებული კვების მიღწევა და მდგრადი სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობა.

მიზანი 3: ჯანსაღი ცხოვრებისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფა ყველა ასაკის ადამიანისათვის.

მიზანი 4: ინკლუზიური და თანასწორი განათლების უზრუნველყოფა და უწყვეტი სწავლის შესაძლებლობის შექმნა ყველასათვის.

მიზანი 5: გენდერული თანასწორობის მიღწევა და ყველა ქალისა და გოგონას შესაძლებლობების გაუმჯობესება.

მიზანი 6: წყლის მდგრადი მართვისა და სანიტარიული ნორმების დაცვის საყოველთაო უზრუნველყოფა.

მიზანი 7: ხელმისაწვდომი, საიმედო, სტაბილური და თანამედროვე ენერგიის საყოველთაო ხელმისაწვდომობა.

მიზანი 8: სტაბილური, ინკლუზიური და მდგრადი ეკონომიკური ზრდის ხელშეწყობა, სრული და პროდუქტიული დასაქმება და ღირსეული სამუშაო ყველასათვის.

მიზანი 9: მდგრადი ინფრასტრუქტურის შექმნა, ინკლუზიური და განვითარებული ინდუსტრიალიზაციისა და ინოვაციების ხელშეწყობა.

მიზანი 10: უთანასწორობის შემცირება ქვეყნებში და ქვეყნებს შორის.

მიზანი 11: ქალაქებისა და დასახლებების ინკლუზიური, უსაფრთხო და მდგრადი განვითარება.

მიზანი 12: მდგრადი მოხმარება და წარმოება.

მიზანი 13: კლიმატის ცვლილებისა და მისი ზეგავლენის წინააღმდეგ გადაუდებელი ზომების გატარება.

მიზანი 14: ოკეანისა და ზღვის რესურსების კონსერვაცია და მუდმივი გამოყენება განვითარებისათვის.

მიზანი 15: ხმელეთის ეკოსისტემების დაცვა, აღდგენა და ხელშეწყობა, ტყის მდგრადი მართვა, გაუდაბნოების წინააღმდეგ ბრძოლა, ნიადაგის დეგრადაციის შეჩერება და აღდგენა-გაუმჯობესება, ბიომრავალფეროვნების დანაკარგების შეჩერება.

მიზანი 16: მშვიდობიანი და ინკლუზიური საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა მდგრადი განვითარებისათვის, მართლმსაჯულების ხელმისაწვდომობა ყველასათვის, ეფექტიანი, ანგარიშვალდებული და ინკლუზიური ინსტიტუციების მშენებლობა ყველა დონეზე.

მიზანი 17: პარტნიორობა მდგრადი განვითარების მიზნების მისაღწევად.

მდგრადი განვითარების მიზნების ბალდათის მუნიციპალიტეტში დანერგვისა და კოორდინაციის პროცესი

ხანგრძლივი კონსულტაციების შედეგად, ბალდათის მუნიციპალიტეტის წინაშე არსებული გამოწვევებისა და თვითმმართველი ერთეულის კონტექსტის გათვალისწინებით, მდგრადი განვითარების **8 მიზანი** და **14 ამოცანა** განისაზღვრა მუნიციპალურ პრიორიტეტად.

მდგრადი განვითარების მიზნების მუნიციპალური დოკუმენტი მომზადდა ბალდათის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ, რომელიც სრულად ეყრდნობა გაერთიანებული ერების გენერალური ასამბლეის 2015 წლის 25 სექტემბრის A/RES/70/1 და 2017 წლის 7 ივლისის A/RES/71/313 რეზოლუციებს. მდგრადი განვითარების მიზნების კომპლექსურობის გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტის მერია, მუნიციპალიტეტის საკრებულოსთან ერთად, კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში განახორციელებს აქტივობებს მდგრადი განვითარების მიზნების მისაღწევად და ამოცანების შესასრულებლად. ასევე, მუნიციპალიტეტის მერია მჭიდროდ ითანამშრომლებს ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოებთან, დონორ ორგანიზაციებთან, სამოქალაქო სექტორის წარმომადგენლებთან და ნებისმიერ დაინტერესებულ მახარესთან, მდგრადი განვითარების მიზნების მისაღწევად და ამოცანების შესასრულებლად საჭირო იმ აქტივობების განხორციელების ხელშესაწყობად, რომლებიც არ განეკუთვნება მუნიციპალიტეტის უფლებამოსილების სფეროს.

ბალდათის მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტული მდგრადი განვითარების მიზნები და მუნიციპალიტეტთან მისადაგებული ამოცანები ასევე, ამოცანის შესრულების **17 ინდიკატორი**, **საბაზისო მაჩვენებლები** და **სამიზნე მაჩვენებლები (2030 წლისთვის)** მოცემულია დანართი 2-ში. აღნიშნული ინდიკატორები საშუალებას მისცემს ადგილობრივ თვითმმართველობას გაზომოს პროგრესი მიზნების მიღწევის მიმართულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ მომდევნო წლებში დაგეგმილი და განსახორციელებელი აქტივობებისა და მდგრადი განვითარების მიზნების თანხვედრის დადგენის მიზნით, განისაზღვრა ურთიერთკავშირი მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტების დოკუმენტსა და მიზნებს შორის. მდგრადი განვითარების მიზნების ბალდათის მუნიციპალური დოკუმენტის შემუშავების დროს გათვალისწინებულ იქნა ადგილობრივი თვითმმართველობის ძირითადი მიმართულებები და პრიორიტეტები.

მიზანი

მდგრადი განვითარების მიზნების მუნიციპალური დოკუმენტი ეხება მდგრადი განვითარების 3 განზომილებას – ეკონომიკურს, სოციალურსა და გარემოსდაცვითს. იგი წარმოადგენს იმ მიზნების, ამოცანებისა და ინდიკატორების ადგილობრივ განსაზღვრებას, რომლის შესაბამისადაც ბალდათის მუნიციპალიტეტი უზრუნველყოფს, მისთვის კანონმდებლობით განსაზღვრული უფლებამოსილების ფარგლებში საქმიანობის დაგეგმვას 2030 წლამდე.

მდგრადი განვითარების მიზნების მონიტორინგი

მიზნების დანერგვისა და მათი შესრულების მონიტორინგის ხელშეწყობის მიზნით, ბალდათის მუნიციპალიტეტის მერია ქმნის **მდგრადი განვითარების მიზნების ადგილობრივ საბჭოს** და განსაზღვრავს მის შემადგენლობას. საბჭოს ხელმძღვანელობს ბალდათის მუნიციპალიტეტის მერი. საბჭოს ქვეშ შექმნილია **3 თემატური სამუშაო ჯგუფი**: ჯანდაცვა და სოციალური

ჩართულობა, ინფრასტრუქტურა და ეკონომიკური განვითარება, გარემოს დაცვა. მათ მუშაობას ანალიტიკურ და ტექნიკურ მხარდაჭერას უწევს ბაღდათის მუნიციპალიტეტის მერიის ეკონომიკის სამსახური. საბჭოსა და სამუშაო ჯგუფების მუშაობაში ჩართულია ყველა დაინტერესებული მხარე საჯარო, სამოქალაქო და კერძო სექტორებიდან.

მდგრადი განვითარების მიზნების განხორციელების მონიტორინგს ბაღდათის მუნიციპალიტეტში უზრუნველყოფს ბაღდათის მუნიციპალიტეტის მერიის საფინანსო სამსახური. მდგრადი განვითარების მიზნების განხორციელების მონიტორინგის მიზნით შექმნილია სპეციალური ანგარიშგების ფორმა, რომლის შევსებასა და მდგრადი განვითარების მიზნების ადგილობრივ საბჭოსათვის მიწოდებას უზრუნველყოფს ბაღდათის მუნიციპალიტეტის მერიის ეკონომიკის სამსახური.

მდგრადი განვითარების მიზნების მონიტორინგი ხორციელდება წელიწადში ერთხელ, ყოველი წლის იანვარში. დანართი №2-ით, „ბაღდათის მუნიციპალიტეტის მდგრადი განვითარების მიზნები“, განსაზღვრულ წამყვან სამსახურებს ევალებათ ანგარიშგება მოახდინონ ბაღდათის მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაციული სამსახურის წინაშე, სპეციალურად შემუშავებული ანგარიშგების ფორმის შესაბამისად. მუნიციპალიტეტში მდგრადი განვითარების მიზნების თაობაზე ყოველწლიური ანგარიში წარედგინება მდგრადი განვითარების მიზნების ადგილობრივ საბჭოს.

მონიტორინგი მიზნად ისახავს მუნიციპალიტეტთან მისადაგებული ამოცანების შესრულების შესახებ ინფორმაციის შეგროვებას, გრძელვადიან პერსპექტივაში მუნიციპალიტეტის საქმიანობის განვითარების ტენდენციების განსაზღვრას, გამოწვევების დადგენასა და შესაძლო ჩარევის სფეროების იდენტიფიცირებას. მონიტორინგის პროცესი ასევე გულისხმობს სამოქალაქო საზოგადოების აქტიურ ჩართულობას.

მდგრადი განვითარების მიზნების შესრულების შესახებ ყოველწლიური ანგარიშგება მოხდება დანართი №2-ით განსაზღვრული, მუნიციპალიტეტთან მისადაგებული ამოცანებისათვის შემდეგი სტატუსების მინიჭებით:

№	სტატუსი	პროგრესის შესაბამისად
1	არ დაწყებულა	0%
2	მიმდინარე – ნაწილობრივ შესრულდა	1%-50%
3	მიმდინარე – მეტწილად შესრულდა	51%-99%
4	განხორციელდა	100%
5	განხორციელდა დაგვიანებით	100%
6	გაუქმებულია	0%-99%
7	შეჩერებულია	0%-99%

მდგრადი განვითარების მიზნების განხორციელების შესახებ მუნიციპალიტეტის მიმოხილვის ანგარიში წარედგინება საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, 2020 წლის 23 იანვრის, №14 ბრძანებით შექმნილ, მდგრადი განვითარების მიზნების უწყებათაშორისი საბჭოს, წელიწადში ერთხელ, თებერვლის თვეში. ასევე, საბოლოო ანგარიში შემუშავდება 2030 წელს.

მდგრადი განვითარების მიზნების ბაღდათის მუნიციპალური დოკუმენტის ტერმინთა განმარტება

მდგრადი განვითარების მიზნების ბაღდათის მუნიციპალურ დოკუმენტში გამოყენებულ ტერმინებს აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:

- 1. მიზანი:** 2015 წლის 25 სექტემბრის გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის A/RES/70/1 რეზოლუციით მიღებული 2030 წლისთვის განსაზღვრული მიზანი http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf;
- 2. გლობალური ამოცანა:** 2015 წლის 25 სექტემბრის გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის A/RES/70/1 რეზოლუციით განსაზღვრული ამოცანა http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf;
- 3. საქართველოსთვის მისადაგებული ამოცანა:** (i) ეროვნულ დონეზე, არსებული გამოწვევებისა და პრიორიტეტების გათვალისწინებით ადაპტირებული გლობალური ამოცანა; (ii) გლობალური ამოცანის იდენტური ამოცანა; (iii) ახალი/დამატებითი ამოცანა;
- 4. მუნიციპალიტეტთან მისადაგებული ამოცანა:** (i) მუნიციპალიტეტის დონეზე, არსებული გამოწვევებისა და პრიორიტეტების გათვალისწინებით ადაპტირებული გლობალური ამოცანა; (ii) გლობალური ამოცანის იდენტური ამოცანა; (iii) ახალი/დამატებითი ამოცანა;
- 5. გლობალური ინდიკატორი:** 2017 წლის 6 ივლისის გაერთიანებული ერების გენერალური ასამბლეის A/RES/71/313 რეზოლუციის დანართით განსაზღვრული ინდიკატორი <https://undocs.org/A/RES/71/313>;
- 6. მუნიციპალიტეტთან მისადაგებული ინდიკატორი:** რაოდენობრივი ან თვისებრივი, მუნიციპალური ან ეროვნულის ან გლობალურის იდენტური ინდიკატორი;
- 7. საბაზისო მაჩვენებელი:** ინდიკატორი, რომელიც ასახავს სტატისტიკურ სურათს კონკრეტული წლის მდგომარეობით;
- 8. სამიზნე მაჩვენებელი-მიზანი 2030:** რაოდენობრივი ან თვისებრივი მაჩვენებელი რომელიც ზომავს მუნიციპალიტეტთან მისადაგებული ამოცანის პროგრესს 2030 წლისთვის;
- 9. მონაცემთა წყარო:** წყარო, სადაც მოიპოვება მონაცემები ინდიკატორ(ებ)ისათვის და მოწმდება დოკუმენტში წარმოდგენილი სტატისტიკის სიზუსტე და პროგრესი;
- 10. წამყვანი სამსახური:** მუნიციპალიტეტთან მისადაგებული ამოცანის შესრულების ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელი მუნიციპალიტეტის მერიის სტრუქტურული ერთეულები ან მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ დაფუძნებული არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირი.